

מה עדיף - "האחים" או "מורשה"

מועמד שוכה

המוטיבציה האידיאולוגית של מיסלגת העבודה, בעשר השנים האחרונות, לא היתה די חזקה. ודעת-הקהל שמה מחסום לפני כל מגמה להפוך את כל-התיקשות המונופוליסטיות מכשירים מיסלגתיים מובי הקים.

המנכ"ל הקודם, שמואל אלמוג, אומנם היה איש אחדות-העבודה, והוא מונה בידי שר-התעשייה והתעבורה, יצאל אלון, ממנהיגי אלון, ממנהיגי אותו פלג. אולם אלמוג היה איש-שידור ותיק ומיקצועי, ולא פעל כקומיסאר פוליטי מטעם החטיבה המיפלגה.

המנכ"ל הנוכחי, יצחק ליבני, התמנה על-ידי שר-ההסברה, שימרון פרס, בשעה שכינה תקופה קצרה בתפקיד אומלל זה, שבוטל לאחר-מכן. ליבני לא היה מעולם איש רפ"י, את מינויו יזמה גולדה מאיר. ליבני היה אז מפקד גליצה"ל, וגולדה התרשמה מן הרוח "החיובית" והסיג' נון הפוריסני של התחנה הצבאית.

כמו אלמוג, אין ליבני כופה סמכות אידיאולוגית או פוליטית על אלפי עובדיו. אדרבא, בדרך כלל טוענים כלפיו יריביו, שהוא כופה את סמכותו פחות מדי. התוצאה היא שכוח-ההשפעה העצום של כל-התיקשות האלקטרוניים, וביחוד זה של הטלוויזיה, מפזרת כיום בין עשרות רבות של עורכים, כתבים ובעלי-תוכניות, המייצגים מיגוון רחב של דיעות והשקפות בכל השטחים. בעצם הפיזור הזה, שבו מושם הדגש על היכולת ה"מיקצועית" של בעלי-התוכניות, תחת מנכ"ל ומנהלים שהם אנשי-מיקצוע, יש ערובה לשמירת הדמוקרטיה.

יותר מזה: פיזור זה הוא חיוני, אם רוצים לקיים את הדמוקרטיה במדינה שיש בה מונופול מוחלט (ובכל-המקרה לחלוטין) בכלי תיקשורת אלקטרוניים ממכתיים.

עם הקמת ממשלת-המפקח, נתעוררו מייד חששות טבעיים לגבי עתיד כל-התיקשות אלה.

בניגוד למיסלגת-העבודה המנוגת, יש לתנועת-הרוח אידיאולוגיה מגובשת ושפע של חוגים קנאיים ותוקפניים. החששות גברו, כאשר מינתה הממשלה החדשה את ראובן ירון, פרופסור של ארץ-ישראל השלמה, לתפקיד יו"ר רשות-השידור. אולם חששות אלה לא התאמתו, למרבה המזל. ירון נהג, כנראה, במידה רבה של התאפקות, והוא עומד מול חברי-עובדים בעל גאווה ומוסר מיקצועיים, שהיה מתנגד לכל נסיון גם מצד היו"ר ומלי את-הרשות לכפות עליו מישמעת פוליטית. בעיני העובדים הפכו כמה מחברי המליאה דמויות מצחיקות, והצחקו הוא מחסום יעיל מפני הקנאות.

כל זה עזר להשתנות באופן יסודי, אם ייכנס קומיסאר פוליטי לתפקיד המנכ"ל. כי המנכ"ל, בניגוד ליו"ר הרשות, הוא בעל תפקיד ביצועי וסמכות יומיומית, והוא יכול להפוך את הרשות כודה על ראשה.

אהרון דויד, אהבה-שינאה ושונא-שלום, אינו הי מועמד היחיד ששמו הועלה בשבועות האחרונים. הועלתה שורה של שמות, שכולם יש מכנה משותף אחד: בעליהם הם עסקנים מיסלגתיים מובהקים.

הוויכוח נטוש, כנראה, בין העסקנים הדתיים של שר-התעשייה ובין העסקנים הלאומניים של ראש-הממשלה. זה גם זה רוצה למסור את התפקיד לפונקציונר מיסלגתי. זוהי סכנה לאיכות.

גם אם ייבחר בסופו של דבר עסקן שאינו אינפנטיל תוקפני כמו דויד, ושאינו קנא חסון, די בעובדה שמנכ"ל הרשות יהיה איש-מיסלגה מובהק, החסר רקע מיקצועי של איש-שידור, כדי לערער את מוראל הרשות. יהיה ברור, כי יש לשרת את המגמות המיפ' גתיות של המנכ"ל, שיש להתחנף לממשלה, שיש לגנוז כל ביקורת תקיפה, שיש לכבד רשימות שחורות של אישים ונשאים, גם אם לא תהיינה רישומות וכתובות.

על מה יש להילחם? איני בא כאן להמליץ על מועמד מסוים (אם כי איני רוצה להסתיר את דעתי שהמשך כהונתו של יצחק ליבני הוא, בנתונים הקיימים, הפיתרון הטוב ביותר). אבל אני רוצה להציג בתוקף שורה של עקרונות: יש לעמוד בלא-פשרה על כך, שמנכ"ל רשות-השידור יהיה איש-מיקצוע מובהק — איש הטלוויזיה או הרדיו.

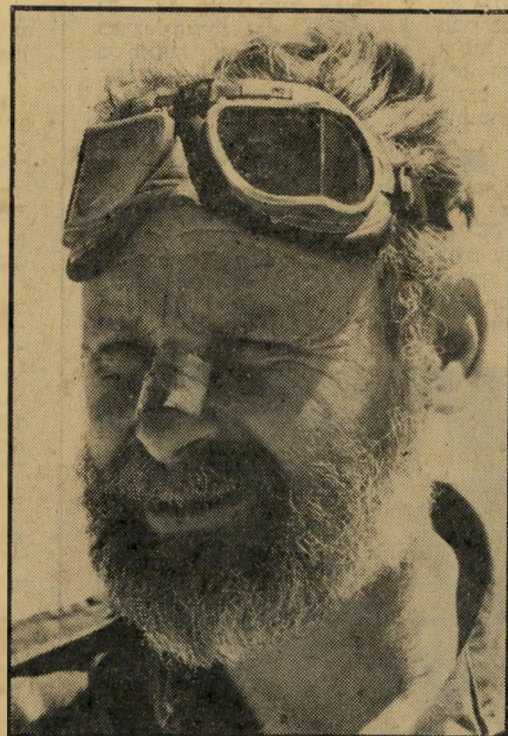
יש להתנגד בחריפות לכל מועמד, שהי כישור העיקרי שלו הוא השתייכותו המיפלגית תית לאחת ממפלגות הקואליציה הנוכחית.

בעיני, אלה הם שני לאווים מוחלטים. הציבור בכללו ואנשי הטלוויזיה והרדיו בפרט, חייבים להילחם עליהם בלא-פשרה.

מי שמעדיף את האחים על פני מורשה, ואת ארצי באנקר על פני אהרון דויד, יצטרף למאבק זה בלי היסוס.

ראל, וכמובן, כל מי שחושב שמוטב לנוער לעסוק ביה-סימין מאשר לשחק בחיילים. אחר-כך תהיה לנו רשות-שידור כמו שהיא צריכה להיות: הטלוויזיה הקשוחה תציג סרטי-מלחמה ומיסדרים של גוש-אמונים, ורדיו הקולם ינגן שירי-מוזיקה ונאומים של הפירור התורני.

אני מקווה שרעיון-נפל זה ייגנו בעוד מועד. אך לא העיקר הוא זה: ממשלת הליכוד מבקשת להחליף את המנהלים של כל-התיקשות המרכזיים במדינה — מנכ"ל רשות-השידור ורומהלי הטלוויזיה והרדיו.

אהרון דויד: מילחמה במקום מין

בחיפושיה אחרי מועמדים המתאימים לה, היתה מסו גלת לפנות אל אדם כמו אהרון דויד, בעל דיעות פאי-סיסטיות מובהקות ומוצהרות. העובדה הזאת צריכה להדליק אור אדום, אם לא — זרקור אדום! — עיני כל החרד לעתיד המדינה, השקום והמישטר הדמוקרטי.

בידי רשות-השידור מרוכזת עוצמה כבירה. אין מכשיר אחר במדינה שיש לו כוח פוטנציאלי דומה, לטוב ולרע.

הטלוויזיה והרדיו הם בעלי השפעה עצומה לא רק על עיצוב דעת-הקהל החולפת, ראיית עולמו, סינגנוג, עולם מחשבותיו ודימויו.

כך זה גם כאשר אין בראש הרשות מנהיגות סמכור תית. אידיאולוגית-קנאית. אולם בידי קומיסאר פוליטי בעל החלטה נחושה וסמכות חזקה, יכולים הטלוויזיה והרדיו להפוך מכשיר לשטיפת-מוח, כמו במישי טרים הטוטאליטריים המאוסים ביותר מימין ומשמאל.

אפשר לטעון, כי גם בימי הממשלות הקודמות היה מינוי מנכ"ל רשות-השידור מינוי פוליטי מובהק. אמנם הוקמה רשות-שידור "ממלכתית". האמורה להיות "בלתי-תלויה". אך מפא"י דאגה לחוקק חוק המעניק לממשלה את הזכות למנות את המנכ"ל, ולמעשה את כל בעלי השלטון הציבורי והמעשי ברשות. אולם למעשה לא נעשה עוד כה שימוש קיצוני בסמכות זו.

הנה חידון קצר. מי האיש שאמר את הדברים הר באים, מתי והיכן?

דברי הגבר: "בפירוש כן, אני שונא את היהודים!" "כדי שהמדינה תישאר גרמנית, עלינו להגביל את מיספר היהודים בה. הפיתרון הוא פשוט ואנושי, והוא — העברת אוכלוסין."

"אזכר על יפריהנפשו. אני ממש חש גועלינפשו כלפי האנשים האלה!"

"בהחלט צריך לחנך לשינאה לתוקפן, כדי שה שינאה תישלף כמו ניצרה כאשר תוקפים אותך!"

"המילה, לשונא" פירושה עבורי מתן לגיטימציה מוסרית לגרוע נזק לאוייב!"

"השלום אינו בהישגיד היסטורי!"

"אני בטוח שהם (האוייב) יכירו בסכנות הנס" קפות להם (מצד צבאנו), אולי אחרי עוד מילחמה אחת. שתיים או שלוש מילחמות!"

"למה לעסוק בהובי של הדבקה בולים, אם אפשר לעזור בטיפול בפצועים? זוהי תקופה כזאת שצריך לעשות זאת. צריך גם להילחם! הצרה היא, שילדים בני 14-15 נתפסים לאידיאות המרחפות בחלל העולם — פעם זה קומוניזם, ופעם זה שמאלנות וסמים!"

"אני חושב שאלה הרואים עצמם אנשי-שלום — הם פשוט מפחדים!"

"המילה פאשיזם אינה מרתיעה אותי!"

חוששני שהקורא ישיב, כי הגבר שאמר דברים אלה חי בגרמניה בשנות ה-30, ושהיה אחד מראשי המיפלגה הנאציונל-סוציאליסטית. אולי מנכ"ל רשות-השידור של הרייך השלישי, ואולי שר-התעמולה הד"ר יוזף גבלס, בכבודו ובעצמו.

רושם זה יתחזק אם יקרא הקורא את הראיון המלא, שמתוכו נלקחו הפסוקים האלה. מדובר שם, למשל, על הצורך להביא לכך, שהנוער לא יבזבז את כוחו ביחסים מין, אלא יצל אותו כדי להתכונן למילחמה הבלתי נמנעת.

התשובה נראית כמוכנת-מאזיה. הדברים הם בעלי תוכן פאשיסטי מובהק. הפיגורן מעיד על אותו המקור. המיוגה המיוחדת-במינה של אינפנטיליות אימה ומופרעות נפשית, שדעת פסיכולוגים רבים מציינת את האישיות הפאי שימטית הטיפוסית, מבצבצת בכל פפוק.

אכל הדברים לא נאמרו בגרמניה, ולא לפני דור. הם נאמרו לפני שרש שנים בלבד בישראל, על-ידי אדם המגדיר עצמו כ"מחנך".

אומנם, יש לתקן כמה טעויות שהשתרבו בתעתיק דלעיל. בכל מקום שכתוב "גרמנים" יש לרשום "יהודים", ובכל מקום שכתוב "היהודים", יש לרשום "ערבים". חוץ מזה הפסוקים אותנטיים לגמרי.

הם נאמרו על-ידי איש בשם אהרון דויד, לשעבר איש היחידה 101 וחניכו של אריק שרון, בראיון שה עניק לדורון רוזנבלום ושפורסם בעיתון הארץ ב-8 באור גוסט 1975.

העולם הזה הגיב על כך, באותו שבוע, ברשימה ש- נשאה את הכותרת "הנאצי הישראלי".

אין בכך פלא. שהרי עורכי שבועון זה שויי כים לאותו סוג תתיאדם שאיש קשוח כמו אהרון דויד חש כלפיהם גועלינפשו, והיה מכי ניסם ברצון למחנה-ריכוז.

עברו שרש שנים, והדברים נשכחו — כפי ש ראויים היו להישכח. בכל חברה יש קבוצות-שוליים מטורפות מימין ומשמאל, ובימים כתיקונם אין לייחס להם חשיבות-יתרה.

אך באחרונה קרה משהו שהקפיץ את אהרון דויד למוקד תשומת-הלב, ושגבללו יש לעבור על דבריו שוב בנזכיות-מגדלת. הממשלה העתה את מועמדותו של מר אהרון דויד לתפקיד מנכ"ל רשות-השידור.

לא, אין זו בדיחה. ואם זוהי בדיחה — הרי זו בדיחה מיפלגתית.

המועמדות אכן הוצעה לדויד. נפתח משאומתן עימו. אבל הוא איש קשוח, והוא לא נענה מייד. הוא העמיד תנאים הראויים לאדם קשוח כמותו.

קודם כל, אמר, הוא יסגור את רשות-השידור לשלר' שה חודשים. בתקופה זו יערוך בה טיהור יסודי.

אפשר להנח מה יהיה טיבו של טיהור זה. יסולקו יפיינפשו, היונים, השמאלנים, מטיפי-השלום, אותם שהק דישו עזות ארוכות של שידור חי לנשיא אנוור אלי סאדאת ולשאר הערבים השנואים שדרכו על אדמת יש-